

DM-medlemmers livsfase har betydning for arbejdsmiljøet

Analysens hovedpointer

- På en lang række parametre opleves arbejdsmiljøet forskelligt, både afhængig af alder og hvorvidt man har mindre børn eller større børn
- Medlemmer over 55 angiver en højere grad af jobtilfredshed, mening i jobbet og tilfredshed med faglig kvalitet, end det er tilfældet for de øvrige grupper. Dertil kommer, at en mindre andel af de 55+-årige har angivet at opleve symptomer på stress, sammenlignet med de øvrige grupper.
- Det er overvejende medlemmer under 35 og medlemmer med børn under 12 år, der oplever negativ trivsel. Der er blandt disse to grupper, man finder den højeste andel af medlemmer, der har arbejdet under sygdom, har oplevet stresssymptomer og den laveste grad af jobtilfredshed.

Om analysen

Analysen er udarbejdet i april 2025 af Anne Aabel og Lobna Taiybi fra DM. Analysen anvender tal fra DM's Arbejdsmiljøundersøgelse 2024, som blev indsamlet i november og december 2024.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til analysen, kan du kontakte DM's analyseafdeling på analyse@dm.dk. Hvis du har spørgsmål til brug af analysen i pressen, kan du kontakte DM's pressevag på 29 11 60 80

1. Livsfaseopdeling

I nærværende analyse undersøges sammenhænge mellem flere aspekter af trivsel, og hvilken livsfase medlemmerne befinder sig. Analysen ser på fire grupper, sammenlignet med en referencegruppe bestående af alle deltagerne i arbejdsmiljøundersøgelsen.

De fire grupper er:

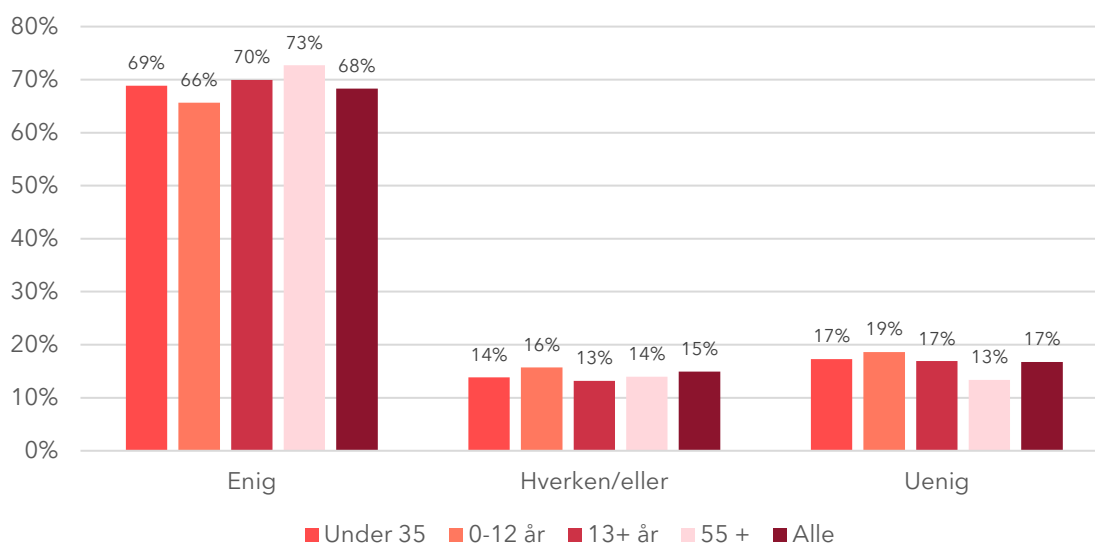
- Medlemmer under 35: Gruppen er udelukkende defineret ud fra alder (n=1072)
- Medlemmer over 55: Denne gruppe er ligeledes udelukkende defineret ud fra alder (n=1806)
- Børn 0-12 år: Medlemmer der har børn i dette aldersspænd. Medlemmer i denne gruppe kan også have ældre børn (n=1737)
- Børn 13+ år: Medlemmer der har børn, der er ældre end 13 og **ikke** har yngre børn (n=1332)

Grupperne er ikke gensidigt udelukkende, hvilket betyder, at det enkelte medlem fx godt både kan fremgå i gruppen med +55-årige, og samtidig kan fremgå i gruppen med børn i alderen 13+.

2. Faglig kvalitet

I figur 1 ses en forskel på, hvordan de forskellige grupper oplever at kunne udføre deres arbejdsopgaver i en kvalitet, som de er tilfredse med. 19 % af dem med børn op til 12 år angiver, at de er uenige i dette, mens det blot gælder 13 % af medlemmer over 55 år.

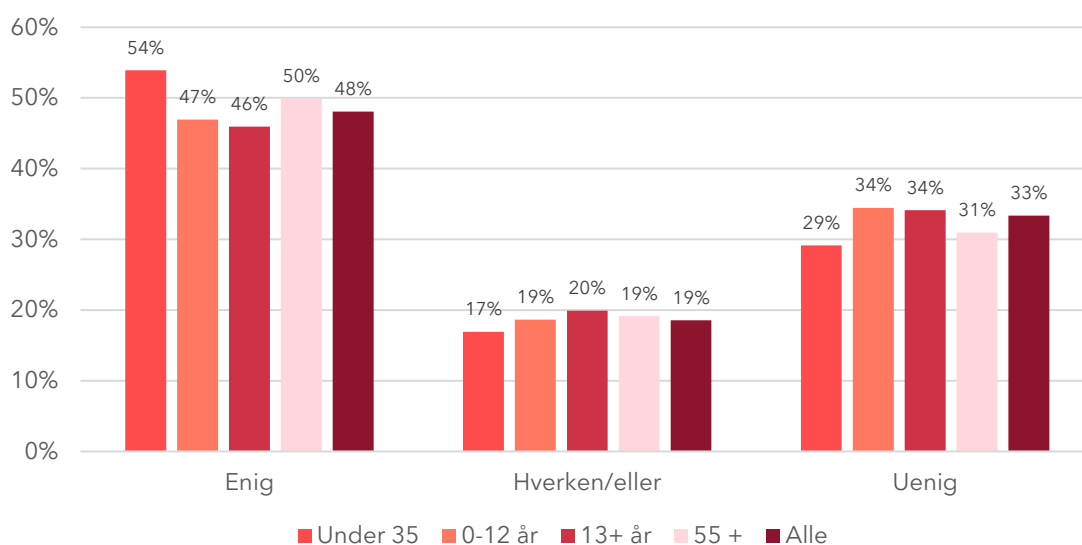
Figur 1: Jeg kan udføre mine arbejdsopgaver i en kvalitet, som jeg er helt tilfreds med

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

I figur 2 er det dem under 35 år, der stikker ud, eftersom 54 % er enige i, at de har nok tid til deres opgaver. Blandt de to grupper med børneforældre er der til sammenligning kun 46-47 % der er enige i dette.

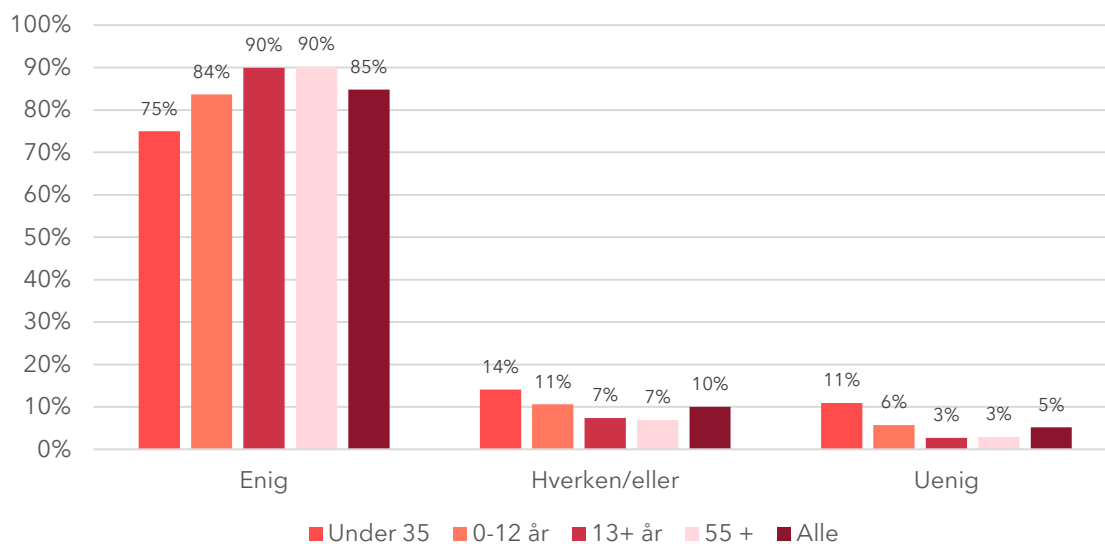
Figur 2: Jeg oplever at have nok tid til mine arbejdsopgaver

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

På figur 3 ses en stor forskel i andelen af hvor mange, der ser deres opgaver som meningsfulde. 75 % af medlemmerne under 35 ser deres opgaver som meningsfulde, mens det tilsvarende tal for medlemmer med børn over 13 år og medlemmer over 55 år er 90 %.

Figur 3: Mine arbejdsopgaver er meningsfulde

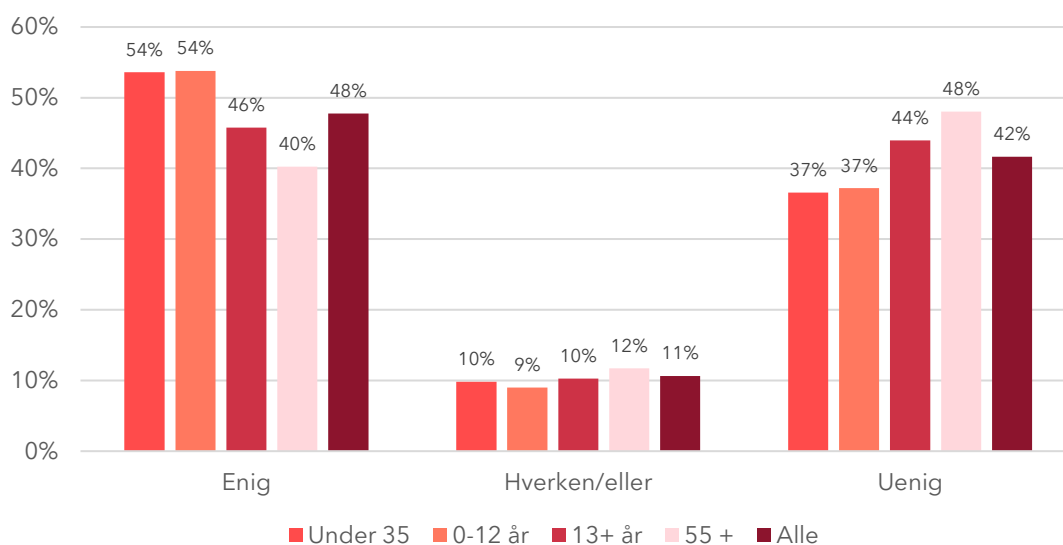

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

3. Stress

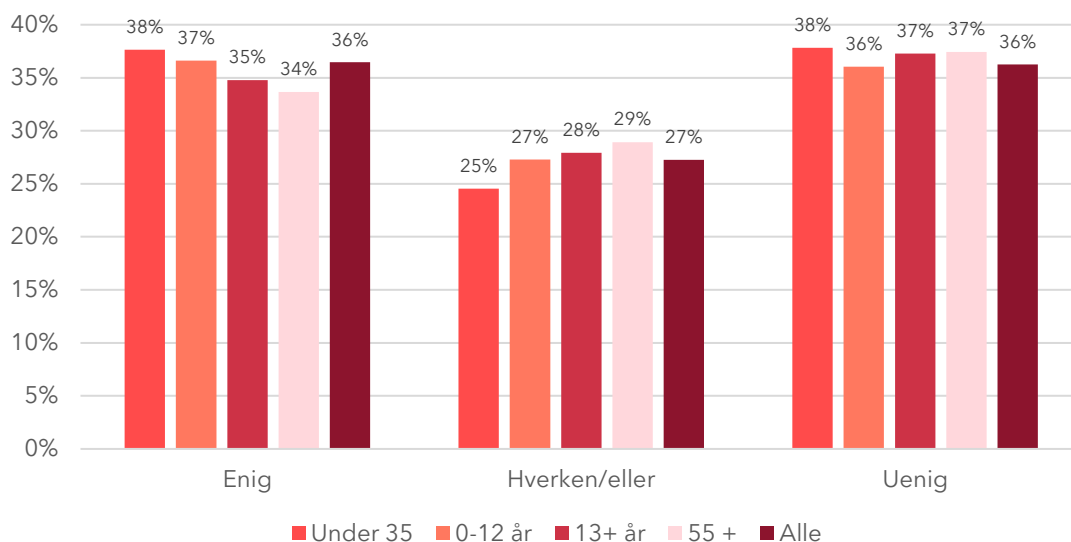
Når man ser på de spørgsmål i Arbejdsmiljøundersøgelsen, der omhandler stress, er der flere interessante forskelle mellem grupperne, som man kan dykke ned i. Figur 4 viser, at det især er de unge under 35 og børneforældre med børn i alderen 0-12 år, der har arbejdet, selvom de har følt sig syge inden for det seneste år. For begge disse grupper har 54 % arbejdet, selvom de har følt sig syge, mens det tilsvarende tal for medlemmer over 55 er 40 %.

Figur 4: Jeg har inden for det seneste år arbejdet, selvom jeg har følt mig syg

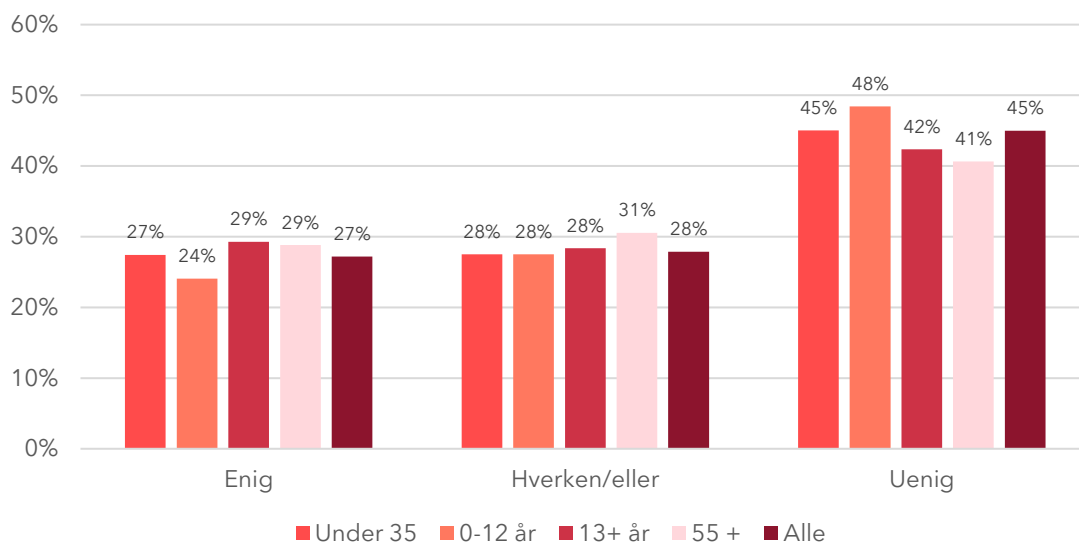
Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

Figur 5 viser i tråd med dette, at en større andel af medlemmer under 35 vil beskrive deres arbejdsplads som præget af stress (38%) sammenlignet med gruppen af medlemmer over 55, hvor 34% erklærer sig enige i dette.

Figur 5: Jeg vil beskrive min arbejdsplads som præget af stress

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

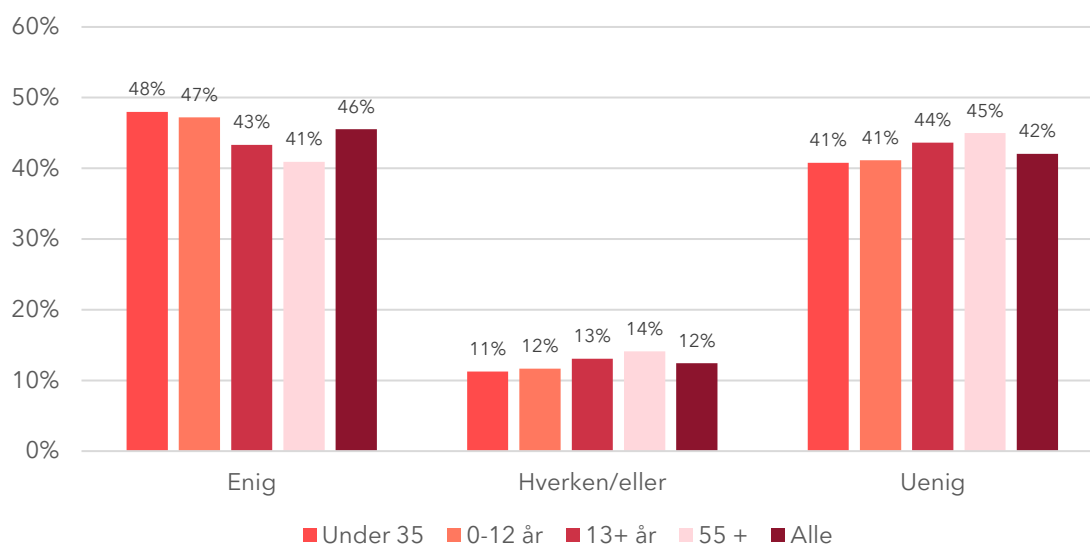
Når det kommer til stressforebyggelse, viser figur 6, at der er delte meninger om, hvorvidt arbejdspladserne gør tilstrækkeligt. 48 % af de medlemmer, der er forældre til børn under 12, er uenige i, at deres arbejdsplads gør tilstrækkeligt for at forebygge stress, mens det samme gør sig gældende for 41 % af de medlemmer, der er over 55.

Figur 6: Der gøres tilstrækkeligt for at forebygge stress på min arbejdsplads

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

Figur 7 tegner et tydeligt billede af, hvilke grupper der i højest grad angiver at have oplevet symptomer, som forbindes med stress. 48 % af medlemmerne under 35 erklærer sig enige i dette, mens det samme gælder for 47 % af de medlemmer, der er forældre til børn under 12 år. Den gruppe, hvor færrest angiver at have oplevet stresssymptomer, er gruppen af medlemmer over 55 år, hvor 41% har oplevet symptomer.

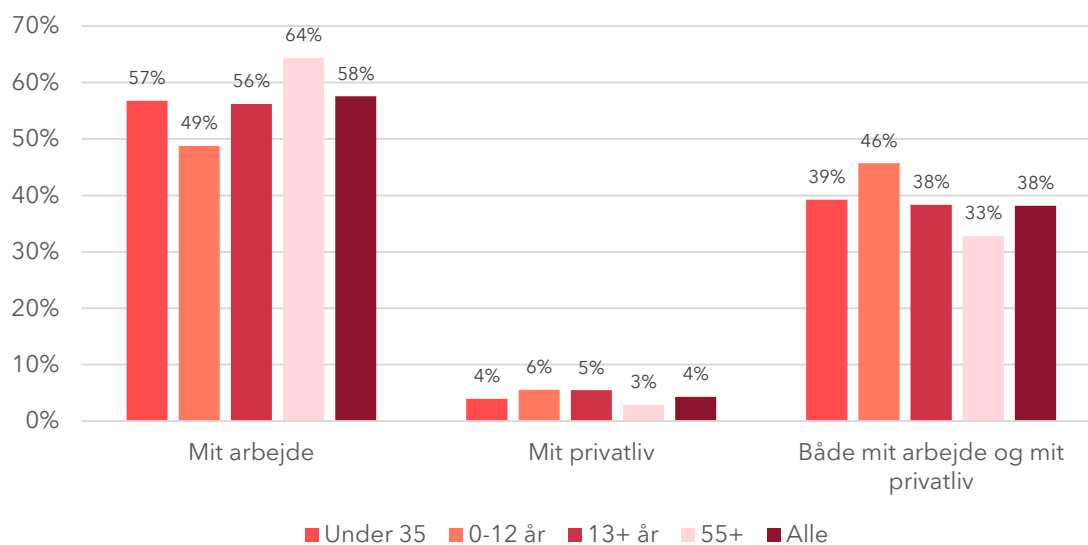
Figur 7: Jeg har inden for den seneste måned oplevet symptomer, som ofte forbindes med stress (fx søvn-, hukommelses- og koncentrationsbesvær, hovedpine, hjertebanken)

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

Blandt dem som har oplevet stresssymptomer, er der også store forskelle på hvad medlemmerne oplever som den udløsende faktor for deres symptomer afhængig af deres livsfase. Figur 8 viser, at en markant større andel af medlemmer over 55 år angiver deres arbejde, som værende mest afgørende for, at de oplever stresssymptomer (64%). Blandt de medlemmer, som har børn under 12 år, er det kun 49 %, der angiver deres arbejde som værende mest afgørende for deres stresssymptomer. Der er næsten lige så mange i gruppen af småbørnsforældre (46 %), der angiver, at det er kombinationen af arbejde og privatliv der gør, at de oplever stresssymptomer. Det er her værd at bemærke, at det generelt kun er 4 % af medlemmerne, der angiver deres privatliv som den afgørende årsag til deres stresssymptomer, hvilket viser hvor afgørende et godt arbejdsmiljø er, da arbejdslivet i den grad har betydning for medlemmernes stressniveau.

Figur 8: Hvad oplever du som mest afgørende for, at du oplever stresssymptomer?

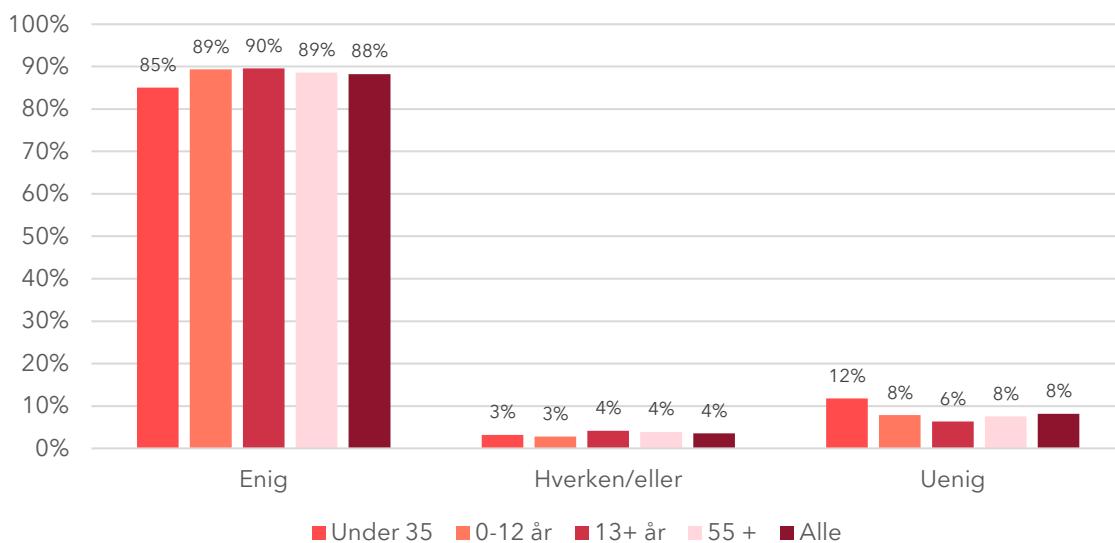

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

4. Work/life balance

Figur 9 viser, at de yngre medlemmer i mindre grad oplever, at de har mulighed for hjemmearbejde sammenlignet med de øvrige grupper. Således er 12% af medlemmerne under 35 uenige i, at de har mulighed for hjemmearbejdsdage, sammenlignet med de øvrige tre grupper, hvor 6-8 % erklærer sig uenige i dette. Det er værd at bemærke, at der ikke er kontrolleret for, om medlemmer under 35 i højere grad er ansat i stillinger, hvor stillingens natur begrænser muligheden for hjemmearbejde.

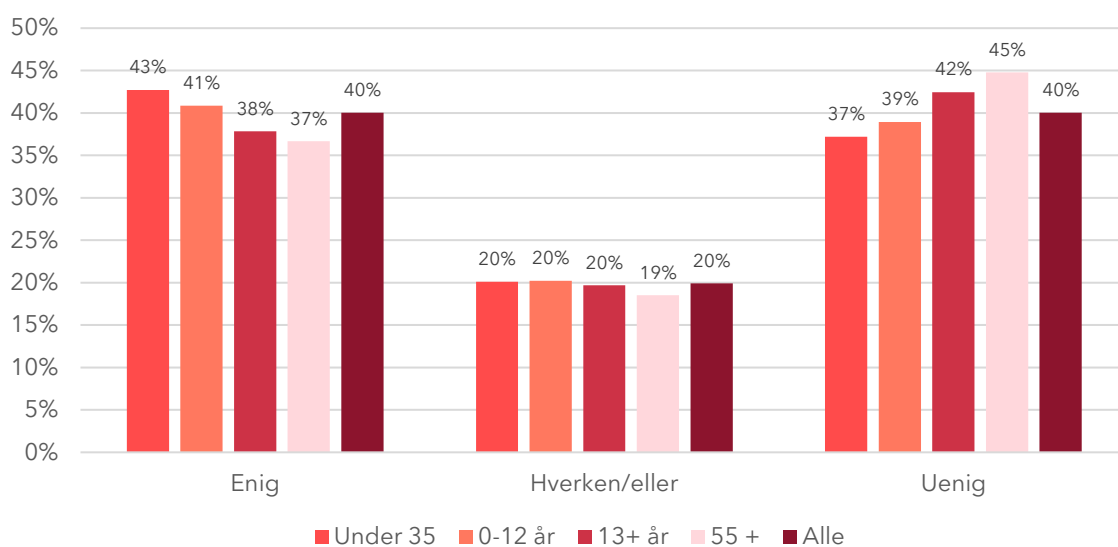
Figur 9: Jeg har mulighed for hjemmearbejdsdage

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

Resultaterne nedenfor viser ligeledes en forskel i hvorvidt arbejdet opleves at tage så meget energi, at det går udover privatlivet. På figur 10 ses det, hvordan medlemmer under 35 i højest grad er enige i dette, mens det endnu engang er medlemmerne over 55, der er mest uenige. Den gennemgående tendens i spørgsmålene om stress og trivsel er således overvejende at de unge medlemmer eller medlemmer med børn under 12 år har den højeste grad af mistrivsel, mens gruppen af medlemmer over 55 år har nogle mere positive udfald i de fleste af spørgsmålene.

Figur 10: Jeg oplever, at mit arbejde tager så meget af min energi, at det går ud over mit privatliv

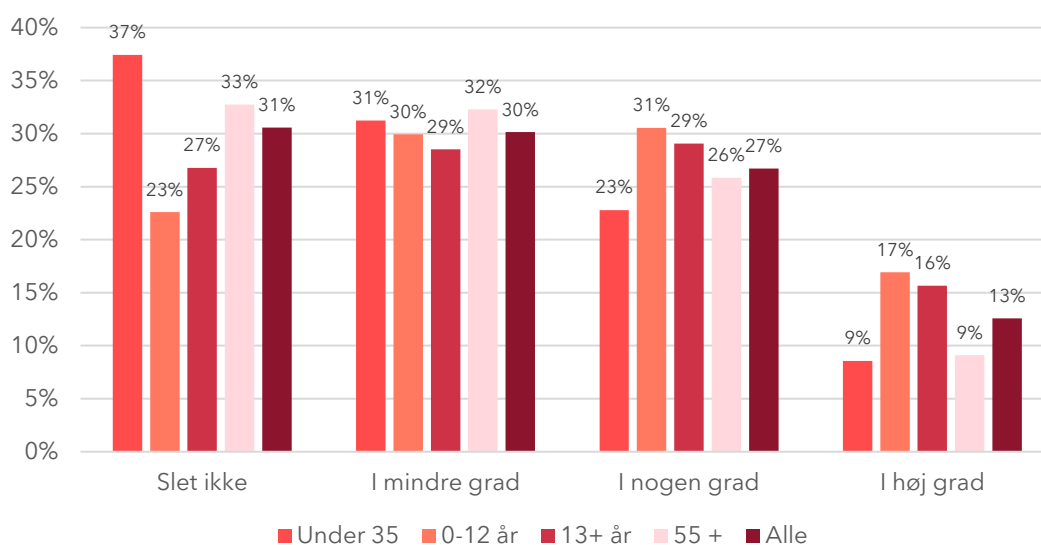

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

5. Særlige ressourcer

Arbejdsmiljøundersøgelsen har også forsøgt at belyse, om der kan være særlige omstændigheder i medlemmernes liv, der kan forøge presset på den enkelte. Resultatet viser med al tydelighed, at de helt unge medlemmer er mindst pressede af særlige omstændigheder, da 37 % af dem angiver, at det slet ikke er tilfældet. De grupper, der i højest grad oplever at have omstændigheder, der kræver ekstra ressourcer, er grupperne af børnefamilier. 48% af medlemmer med børn under 12 år svarer, at det i høj eller nogen grad gør sig gældende for dem, mens tallet for medlemmer med børn over 13 år er 45 %.

Figur 11: I hvilken grad har du særlige omstændigheder i dit privatliv, som kræver ekstra ressourcer af dig? (Fx sygdom i familien, børn i mistrivsel mv.)

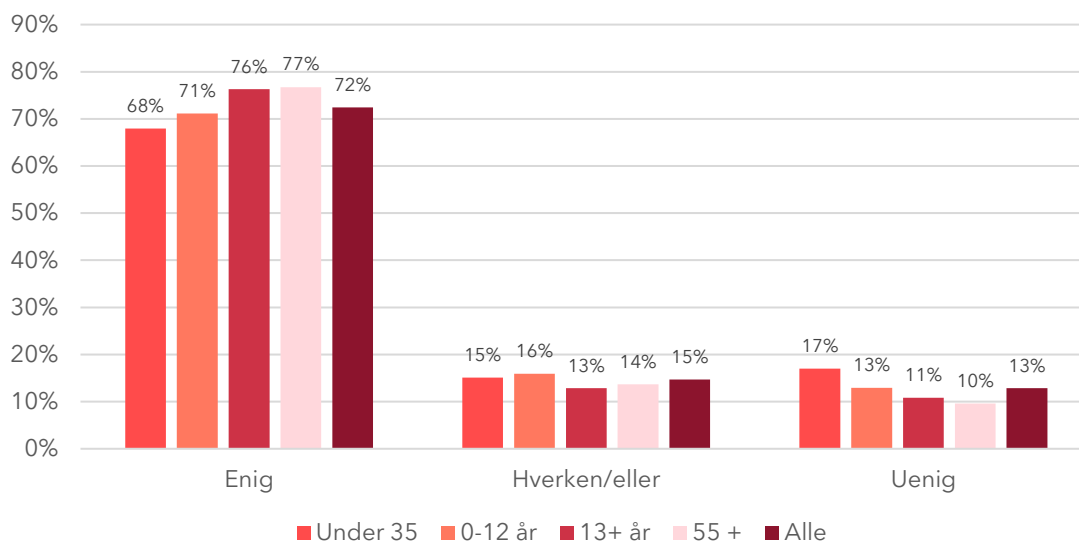

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

6. Jobtilfredshed

Figur 12 viser jobtilfredsheden alt i alt. Her ses en tydelig tendens til, at medlemmer under 35 er mere utilfredse med deres job sammenlignet med især medlemmer med børn over 13 og medlemmer over 55 år.

Figur 12: Jeg er alt i alt tilfreds med mit job

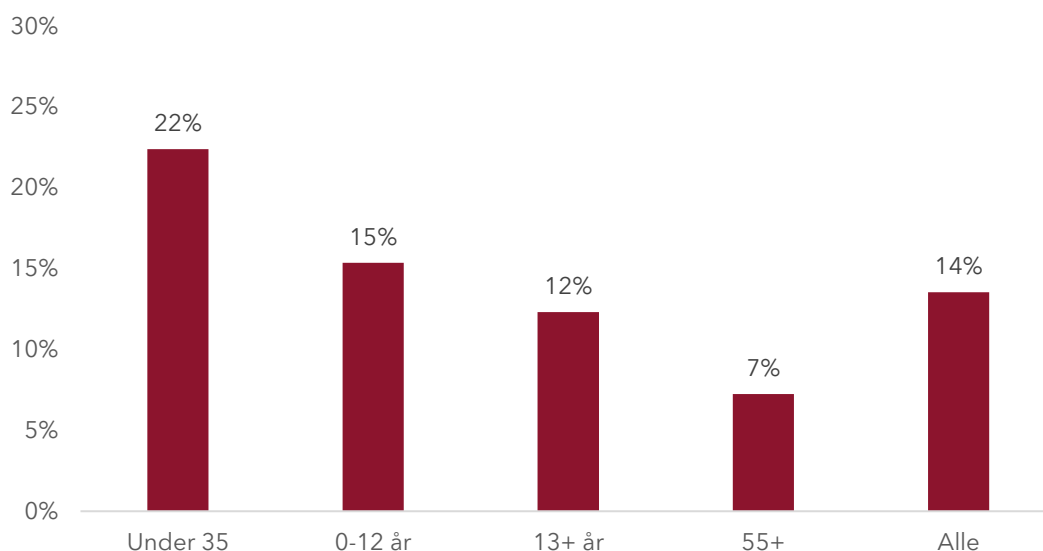

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

7. Jobsøgning

14 % af alle medlemmerne har søgt job inden for de seneste fire uger, men også her er der forskel på de fire grupper. Medlemmer under 35 har den største andel af folk, der har søgt job, da mere end hver femte (22 %) har søgt job inden for de seneste fire uger. I den modsatte ende af skalaen findes medlemmer over 55 år, hvor blot 7 % har søgt job inden for de seneste fire uger. Dette korresponderer godt med, at det også er de 55+-årige, der angiver at have den højeste jobtilfredshed.

Figur 13: Har søgt job inden for de seneste fire uger

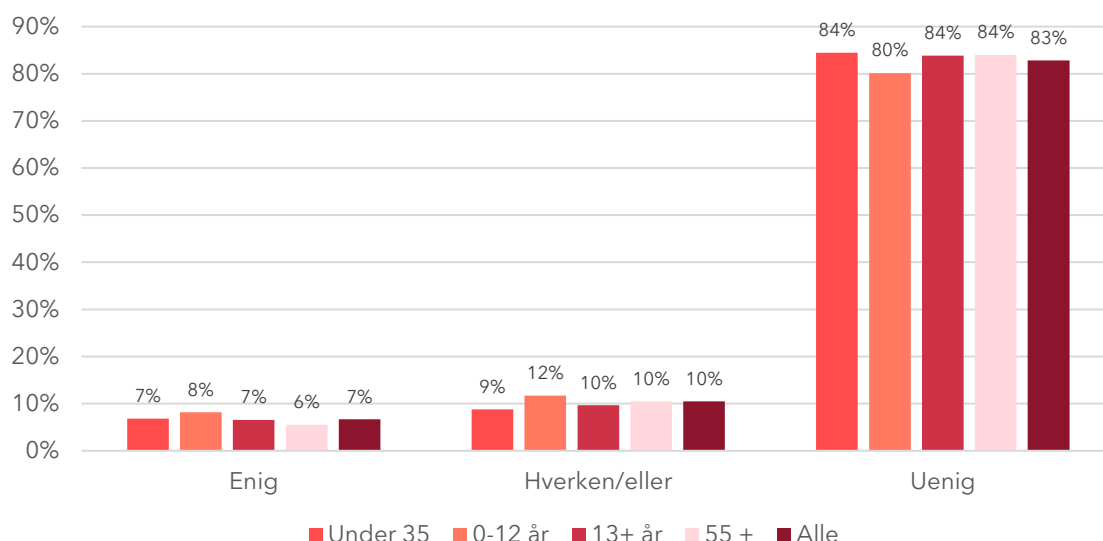

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

8. Hjemmearbejde og arbejdstid

Der er også forskel på, hvordan de fire grupper oplever deres arbejdsgivers forventninger til dem. 80 % af medlemmer med børn under 12 år er uenige i, at deres arbejdsgiver forventer, at de arbejder hjemmefra, selvom de er syge, mens det tilsvarende tal for de resterende grupper ligger på 84 %.

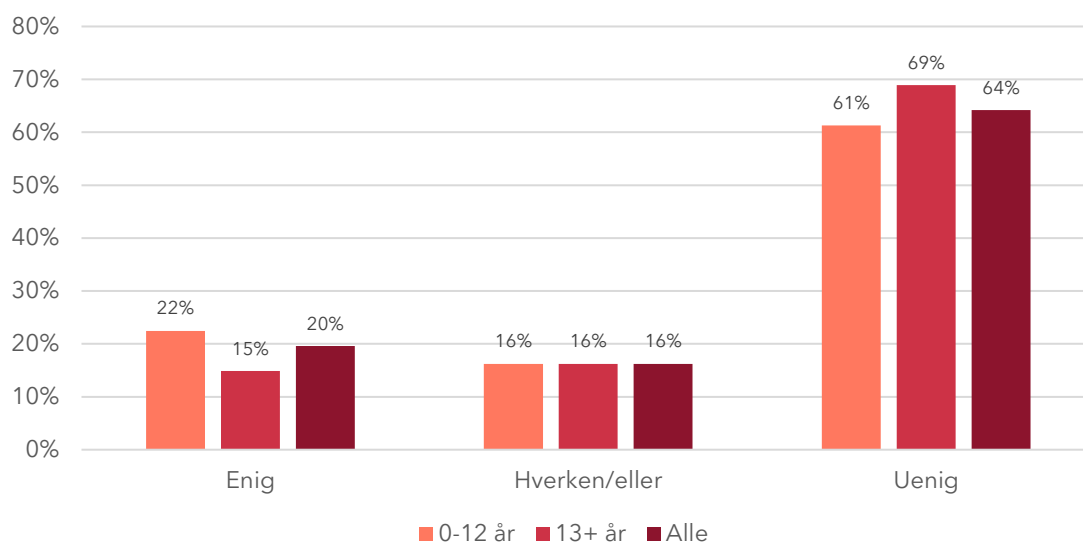
Figur 14: Min arbejdsgiver forventer, at jeg arbejder hjemmefra, selvom jeg er syg

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

Figur 15 viser, at det især er medlemmer med børn under 12 år, der oplever, at der er en forventning om, at de arbejder hjemmefra, når de har barn syg. Dette kan hænge sammen med, at folk med større børn sjældnere har barn syg end folk med små børn, og dermed i højere grad kan "tillade" sig at misse en dags arbejde, end folk der ofte har barn syg.

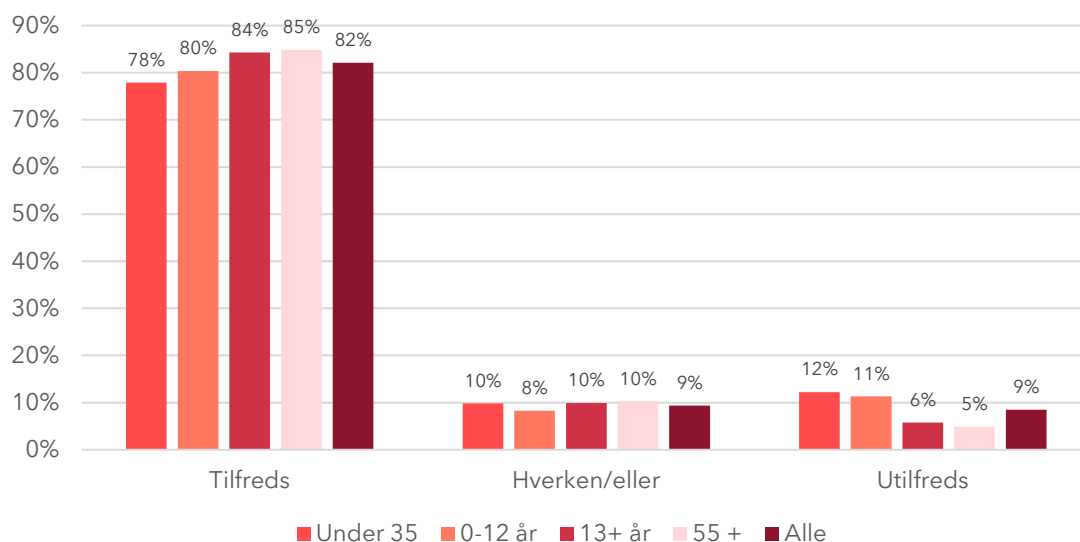
Figur 15: Min arbejdsgiver forventer, at jeg arbejder hjemmefra, når jeg har barn syg

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024, kun spurgt til respondenter med børn.

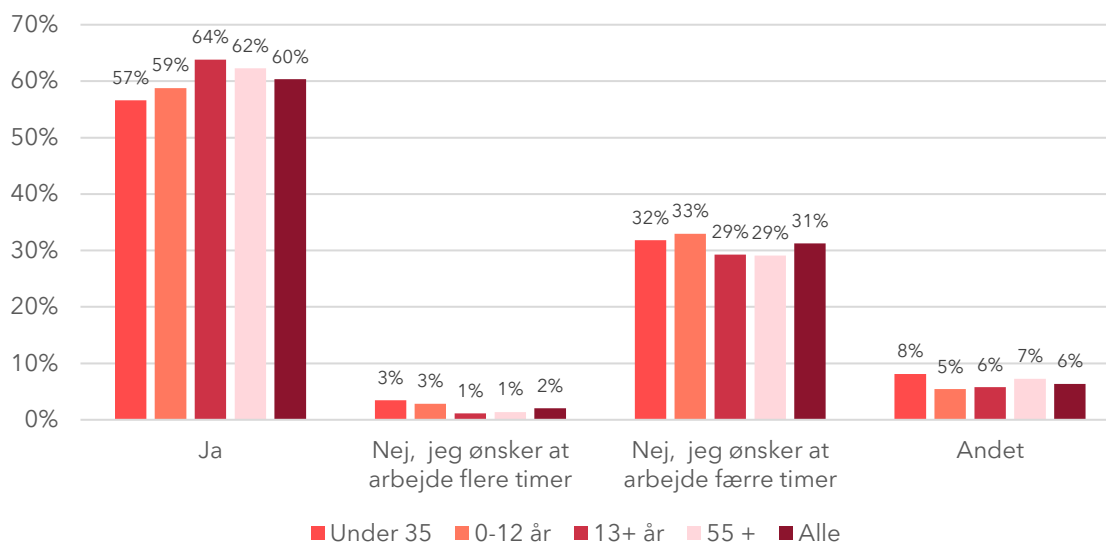
Når man ser på mulighederne for hjemmearbejde, korresponderer tallene i figur 16 med det, som fremgik af figur 9 – nemlig at det er den unge medlemsgruppe, der er mest utilfreds med deres vilkår for hjemmearbejde. Således er kun 80 % af medlemmer under 35 tilfredse med deres muligheder for hjemmearbejde, mens det tilsvarende tal for medlemmer over 55 er 85 %.

Figur 16: Hvor tilfreds er du med mulighederne for hjemmearbejde på din arbejdsplads?

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

Når man kigger på tilfredshed med arbejdstid er der også forskel grupperne i mellem. Det er måske ikke så overraskende gruppen af forældre til børn under 12 år, hvor man finder den største andel af medlemmer, der ønsker at arbejde færre timer. Bemærk her, at der i spørgsmålet ikke er taget forbehold for, hvor meget det enkelte medlem på nuværende tidspunkt arbejder.

Figur 17: Er du tilfreds med antallet af timer, du gennemsnitligt bruger på at arbejde?

Kilde: DM's arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

Sådan har vi gjort

Analysen bygger på data fra DM's Arbejdsmiljøundersøgelse 2024.

Spørgeskemaundersøgelsen blev sendt ud til 49.003 DM-medlemmer i beskæftigelse. Heraf har 6.039 besvaret undersøgelsen, hvilket giver en responsrate på 12 procent. Medlemmerne har kunnet besvare undersøgelsen i perioden 14. november 2024 til 6. december 2024.

Respondenterne er i gennemsnit lidt ældre end gennemsnittet for de beskæftigede DM-medlemmer. Der er samtidig en smule overrepræsentation af kvinder blandt respondenterne, mens medlemmer med en humanistisk uddannelse er en smule underrepræsenterede. Fordelingen på tværs af regioner er sammenligneligt med de beskæftigede medlemmer.

For at øge læsevenligheden er skalaspørgsmål med 5 svarmuligheder slået sammen til 3 svarmuligheder, fx enig, hverken/eller, uenig.